

Antwoorden op veel gestelde vragen

Tip: Gebruik "Control-F" om een zoekterm in te voeren.

1. De cocons van de Gewone Knuffelbijen (Rosse metselbijen) komen nog niet uit. Hoe kan dat?

Gewone Knuffelbijen (Rosse metselbijen) komen meestal uit in de tweede helft van april. Het uitkomen is echter afhankelijk van warm weer. Het moet een tijdje lekker weer zijn (rond de 20 graden) Als het bijvoorbeeld fris is in de tweede helft van april (<18 graden) en begin mei wordt het pas lekker weer dan zullen de meeste bijen ook pas begin mei uitkomen. Ieder jaar is weer anders dus het is moeilijk om precies te voorspellen wanneer de bijen uitkomen.

Wanneer je de cocons hebt ontvangen en het wordt meteen daarna warm weer, duurt het toch ongeveer twee weken voordat de cocons uitkomen. Ze hebben tijd nodig om uit hun winterslaap te komen.

2. De cocons van de Rode Knuffelbijen (Gehoornde metselbijen) komen nog niet uit. Hoe kan dat?

Rode Knuffelbijen (Gehoornde metselbijen) komen meestal uit in de tweede helft van maart. Het uitkomen is echter afhankelijk van goed weer. Het moet een tijdje lekker weer zijn (rond de 16 graden) Als het bijvoorbeeld fris is in de tweede helft van maart (<10 graden) en begin april wordt het pas lekker weer dan zullen de meeste bijen ook pas begin april uitkomen. Ieder jaar is weer anders dus het is moeilijk om precies te voorspellen wanneer de bijen uitkomen.

Wanneer je de cocons hebt ontvangen en het wordt meteen daarna warm weer, duurt het toch ongeveer twee weken voordat de cocons uitkomen. Ze hebben tijd nodig om uit hun winterslaap te komen.

3. Niet alle cocons komen uit. Is dat erg?

Nee, dat is niet erg. Het is te verwachten dat tussen de 80% en 90% van de cocons uitkomt. In de cocons die niet uitkomen, kunnen bijen zitten die tijdens hun ontwikkeling gestorven zijn. Ook kunnen cocons geparasiteerd zijn door natuurlijke vijanden zoals sluipwespen en vliegen. Dat is normaal bij deze bijen.

4. Komen de cocons allemaal tegelijk uit?

Nee, eerst komen de mannetjes uit en wat later de vrouwtjes. Je hebt ook altijd mannetjes en vrouwtjes die vroeg uitkomen en mannetjes en vrouwtjes die wat later uitkomen.

De tijd die verstrijkt tussen het uitkomen van de eerste mannetjes en de laatste vrouwtjes, is korter als het lekker warm is en langer als het fris is. Omdat ieder jaar weer anders is, is het niet mogelijk om concrete tijden te noemen.

5. Gaan alle bijen in het bijenhotel wonen?

Nee, alleen de vrouwtjes gaan nestelen in de nestgangen. De mannetjes vertrekken nadat de vrouwtjes uitgekomen zijn, gepaard hebben en de koker is verwijderd. Het is te verwachten dat een gedeelte van de vrouwtjes in een aangeboden bijenhotel gaan wonen.

Omdat metselbijen wilde bijen zijn, is er altijd een mate van onvoorspelbaarheid. Het ene jaar zullen meer nestgangen worden bezet en het andere jaar weer minder. Dat hangt onder andere af van de temperatuur, het lokale voedselaanbod en de hoeveelheid neerslag. Gunstig is een hoge temperatuur en weinig regen en wind.

6. Kan ik overal knuffelbijen houden?

Rosse metselbijen kunnen op vrijwel iedere plek in Nederland worden gehouden. Ze verzamelen stuifmeel en nectar op veel verschillende bomen, struiken en bloemen. Dit noem je 'Polylectisch'. Hierdoor is er genoeg voedsel voor ze beschikbaar.

Gehoornde metselbijen kunnen alleen op plaatsen worden gehouden waar er voldoende vroege bloeiers zijn zoals bijvoorbeeld wilgen, krokussen, fruitbomen en sierprunussen.

Als u twijfelt, neem dan contact met ons op

7. Verhongerden de bijen als er onvoldoende voedsel in de buurt is?

Nee, die kans is nihil. In het voorjaar is er sprake van een rijke bloei en kunnen ze genoeg voedsel vinden op andere plekken. In het enkele geval dat ze in de buurt van het bijenhotel niet genoeg vinden, zullen ze wegvliegen naar rijkere gronden en niet meer terug komen.

8. Kunnen metselbijen ver vliegen om bij voedsel te komen?

Ja, metselbijen kunnen ver vliegen om bij voedsel te komen. Ze kunnen zich onderweg tenslotte voeden. Ze houden er echter niet van om ver van het voedsel af te nestelen. Als een bijenhotel dus te ver van het voedsel af staat, zullen ze liever op een andere plek, in de buurt van het voedsel, gaan nestelen.

9. Wat is de beste tijd om de metselbijen los te laten?

Dat staat niet vast omdat het afhankelijk is van de seizoensontwikkeling. Wij zijn van mening dat je de Rosse metselbijen in een gemiddeld jaar het beste voor half april naar buiten kan brengen maar dat het mogelijk is tot eind april. De Gehoornde metselbijen kan je het beste voor begin april naar buiten brengen maar dat is mogelijk tot half april.

10. Hoe lang leven Metselbijen?

Metselbijen leven ongeveer vier tot zes weken. Echter als het mooi weer is en ze de hele dag aan hun nestje kunnen werken dan leven ze iets korter. Ze hebben maar één generatie per jaar. Dat betekent dat ze alleen in de lente en het begin van de zomer aanwezig zijn. Als de volwassen bijen dood zijn gegaan, duurt het daarom tot het volgende voorjaar voordat de jonge knuffelbijen weer uit het nestkastje tevoorschijn komen.

11. Mag ik het bijenhotel verven?

Ja, van de houten modellen kan je het dakje verven om verwerking en slijtage tegen te gaan. Het heeft niet de voorkeur om ook het hout waar de nestgangen in zitten te verven omdat de bijen zich dan mogelijk minder goed in het hotel vestigen. Gebruik altijd verf op waterbasis.

12. Hoe lang blijft het bijenhotel bewoond?

Dat is moeilijk te voorspellen. Meestal loopt de bezetting van het hotel sterk terug als de gangen gebruikt zijn. Het komt voor dat bijen de gangen schoonmaken en opnieuw bezetten maar het komt vaak voor dat de bijen de gebruikte gangen niet opnieuw bezetten. We hebben geleerd dat de bijen een voorkeur hebben voor schone nestgangen. Door ieder jaar schone nestgangen in het nestkastje te hebben, blijft het bijenhotel aantrekkelijk voor bijen en andere gasten.

13. Kan ik iets doen om de metselbijen te verzorgen?

Jazeker, je kan veel voor de bijen doen. Op onze website staat een handleiding waarin beschreven staat hoe je jouw Knuffelbijen optimaal kan verzorgen. Verder kan je:

- Bloemen aanplanten die de bijen graag bezoeken (bijenmix zaaien)
- Zorgen dat er altijd schone nestgangen beschikbaar zijn
- De plek voor het bijenhotel zorgvuldig uitkiezen. Zonnig en beschut heeft de voorkeur
- Het bijenhotel beschermen nadat de gangen dicht zijn gemaakt. Hiervoor kunt u in de winkel een beschermingszakje voor het bijenhotel kopen

14. Bij ons staan veel eikenbomen. Zijn die goed voor de bijen?

Ja, Rosse metselbijen halen graag stuifmeel op de bloemen van eiken.

15. Op welke bloemen zoeken knuffelbijen stuifmeel?

Knuffelbijen halen stuifmeel op heel veel verschillende bloemen. Net zoals honingbijen zijn het echte generalisten. Ze lusten bijna alles. Met een moeilijk woord heet het dat knuffelbijen 'polylectisch' zijn. Als je de nesten onderzoekt, tref je vaak stuifmeel aan van boterbloemen en van eiken, maar ook van tientallen andere plantensoorten.

16. Er zitten andere bijen in het bijenhotel. Is dat erg?

Nee, dat is juist mooi. In de natuur komen vanaf begin maart al andere soorten knuffelbijen uit zoals de Gewone sachembij en de Gehoornde metselbij. Deze

soorten zitten ook graag in de nestgangen. Het kan voorkomen dat deze bijen het bijenhotel hebben gevonden voordat de knuffelbijen zijn uitgekomen. Meestal zijn het er maar een paar en blijft er genoeg ruimte over in het hotel voor de knuffelbijen.

17. De koker is klein. Zitten daar vijftig bijencocons in?

In de koker passen ongeveer 120 cocons van de Gewone Knuffelbij (Rosse metselbij). Als er 50 cocons in zitten dan is de koker voor iets minder dan de helft gevuld.

De cocons van de Rode Knuffelbij (Gehoornde metselbij) zijn een stukje groter. Hiervan passen ongeveer 50 cocons in de koker.

18. Er zijn al enkele mannetjes in de koker uitgekomen. Is dat wel de bedoeling?

Het kan gebeuren dat er enkele mannetjes tijdens het transport uitkomen. Dat is geen probleem. Ze wachten in de koker tot die open gaat. Behandel de koker daarom zorgvuldig en maak de koker open als deze buiten in het bijenhotel is aangebracht.

19. Kunnen de bijen wel naar buiten door die kleine opening in de koker?

De opening onder de sticker is net zo groot als de nestgangen. De bijen kunnen zonder problemen uit de koker komen.

20. Wat voor soort bijen zijn knuffelbijen?

De Gewone Knuffelbijen zijn van de soort *Osmia bicornis*. In het Nederlands Rosse metselbij genoemd. Het is een veel voorkomende bijensoort. Ze komen van oorsprong in Nederland voor.

De Rode Knuffelbijen zijn van de soort *Osmia cornuta*. In het Nederlands Gehoornde metselbij genoemd. Deze soort komt wat minder voor in de noordelijkste delen van ons land. Ze is ook wat kieskeuriger als het gaat om de bloemen die ze bezoekt.

21. Maken knuffelbijen honing?

Nee, knuffelbijen maken geen honing. Ze zijn vooral gericht op het verzamelen van stuifmeel.

22. Maken knuffelbijen raten van bijenwas?

Nee, knuffelbijen maken geen raten van bijenwas.

23. Kunnen de bijen zwermen en overlast veroorzaken?

Nee, knuffelbijen vormen geen bijenzwermen. Omdat het bijenhotel maar een beperkt aantal nestgangen heeft, blijven ook de aantallen bijen klein.

24. Er zijn nestgangen dichtgemetseld met aarde. Waarom is dat?

Knuffelbijen sluiten een nestgang af met een muurtje van aarde om de jonge bijen te beschermen. Je kan het ze zien doen als je het bijenhotel regelmatig bekijkt.

25. Komen de Knuffelbijen dit jaar weer opnieuw uit?

Nee, de bijen komen pas volgend voorjaar weer uit. Het duurt ongeveer tot september voordat de bijen volwassen zijn. Omdat het dan herfst is en er weinig bloemen bloeien, blijven de knuffelbijen in het bijenhotel. Ze komen uit zodra het in het volgende voorjaar weer een tijdje lekker weer is en er bloemen in bloei staan.

26. De nestgangen van het bijenhotel waren netjes afgesloten maar na een tijdje waren ze ineens weer open. Hoe kan dat?

Dit komt door vogels die op zoek zijn naar een maaltje. Ze pikken de nestgangen open om te kijken of er vlak achter de afsluiting een bij ligt. Als dat zo is, kunnen ze die uit de gang peuteren. De meeste Knuffelbijen houden daar echter rekening mee want over het algemeen laten ze de laatste centimeter van de nestgang leeg. Deze ruimte heet 'vestibulum' en heeft onder andere de functie van het tegengaan van roverij door vogels. De meeste vogels kunnen daarom niet diep genoeg in de gangen komen om de bijen daadwerkelijk op te eten.

De enige vogel die echt schade aan de bijen kan doen, is een specht. Die kunnen namelijk ook het hout weghakken met hun snavel en zo wel diep genoeg in de gangen komen.

27. Het vriest 's nachts, kunnen de cocons / knuffelbijen tegen de vorst?

Ja, de cocons kunnen vorst goed verdragen. Je kan ze gewoon buiten laten. Als ze eenmaal uitgekomen zijn, kunnen de knuffelbijen ook wel tegen vorst, maar als de koude lang aanhoudt, is dat niet ideaal. Ze houden van warmte.

28. Blijven de knuffelbijen in mijn tuin?

Knuffelbijen zoeken voedsel tot op ongeveer 500 meter van het bijenhotel. De bloemen in de tuin van je buren zullen dus ook worden bezocht!

29. Ik heb een balkon in de stad. Kan ik daar ook knuffelbijen houden?

In de stad is over het algemeen genoeg voedsel voor de bijen en ligt het voor de hand dat de knuffelbijen zich prima thuis voelen op een balkon in de stad. We kunnen echter geen garantie geven. Je zal het gewoon moeten proberen.

30. Ik dacht dat alle bijen steken. Waarom steken knuffelbijen niet?

De mannetjes hebben geen angel en kunnen daarom niet steken. De vrouwtjes hebben wel een angel en kunnen ook steken maar doen dat niet. Dit heeft drie oorzaken

1. Knuffelbijen verzorgen hun larven niet. Door hun levenswijze is dat ook niet nodig. Hierdoor kunnen ze bij verstoring het nestje gewoon verlaten. Ze vluchten in plaats van dat ze vechten.
2. Ze maken één of meerdere kleine, goed verscholen nestjes. Er is geen noodzaak om ze te verdedigen.
3. Ze leven alleen. Dat wil zeggen dat ze zich bij gevaar niet op hoeven te offeren voor het grotere geheel, zoals honingbijen en hommels dat doen.

Knuffelbijen hebben dus nooit geleerd om aan te vallen, maar reageren op verstoring door te vluchten, net zoals vlinders dat doen. Dat geldt overigens voor bijna alle 350 bijensoorten in Nederland.

Ondanks het bovenstaande, adviseren we om de bijen niet onnodig aan te raken of te verstoren. Pak op de grond kruipende bijen nooit met je vingers op, maar hou ze een blaadje of takje voor, waar ze op kunnen kruipen.

31. Waarom zijn de Gewone Knuffelbijen (Rosse metselbijen) verkrijgbaar tot eind april?

Dat heeft te maken met de levenscyclus van de bijen. Knuffelbijen moeten uiterlijk eind april 'naar buiten' worden gebracht om uit te komen. Het is wel mogelijk om de bijen langer in winterslaap te houden maar dat doen we liever niet omdat we de levenscyclus zo min mogelijk willen verstoren. Knuffelbijen kunnen dus niet het gehele jaar door geleverd worden.

32. Waarom zijn de Rode Knuffelbijen (Gehoornde metselbijen) verkrijgbaar tot half april?

Dat heeft te maken met de levenscyclus van de bijen. Rode Knuffelbijen moeten uiterlijk half april 'naar buiten' worden gebracht om uit te komen. Het is wel mogelijk om de bijen langer in winterslaap te houden maar dat doen we liever niet omdat we de levenscyclus zo min mogelijk willen verstoren. Knuffelbijen kunnen dus niet het gehele jaar door geleverd worden.

33. Waarom worden de gereserveerde Knuffelbijen in februari van het volgende jaar verstuurd?

We versturen de gereserveerde Knuffelbijen bij voorkeur zo laat mogelijk zodat u ze zelf maar kort hoeft te bewaren. Wij bewaren ze in een speciaal hiervoor afgestelde koeling, zodat de bijen ongestoord in winterslaap kunnen blijven. U kunt ze na ontvangst direct in de tuin brengen of hoeft ze nog maar kort te bewaren tot het Knuffelbijen-seizoen begint.